CZĘŚĆ LII — № 89. ROK 26 — (1855.)

TYGODNIK
PETERSBURSKI.
GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Preumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Krolestwie.

Cena ROCZNA w Rossyi z pocztą a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli; POŁROCZNA 8 rubli srebrem.

WTOREK, $\frac{15}{27}$ LISTOPADA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{14}{26}$ LISTOPADA.

Przez Rozkazy dzienne CESARSKIE w Wydziale Wojskowości, z dnia 1 Listopada, mianowani: Dowodzca Białostockiego pieszego pułku Jenerał-major *Tołubiejew*, Dowodzącym 2 brygadą 4 dywizyi pieszej, a na miejsce jego Dowodzcą pułku, Pułkownik Dagestańskiego pieszego pułku *Szostak 2*;—6 Listopada, Dowodzca 2 brygady 1 lekkiej dywizyi jazdy Gwardyjskiej i pułku Huzarów Gwardyi J. C. Mości Jenerał-major *Budberg 2*, zalicza się do Orszaku J. C. Mości z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; Mianowani: Dowodzca 4 brygady artylleryi Jenerał-major *Bezak 2*, Naczelnikiem 4 dywizyi Artylleryi, na miejsce Jenerał-majora *Sixtel*, który zalicza się do Artylleryi; Dowodzca 12 Artylleryjskiej brygady Jenerał-major *Niemow*, Dowodzcą 1 brygady 4 dywizyi pieszej; Dowodzca 4 lekkiej bateryi Podpułkownik *Niedowieskow*, Dowodzcą pozycyjnej № 3 bateryi 14 brygady, na miejsce Pułkownika *Terleckiego*, który zostaje mianowany Dowodzcą 4 Artylleryjskiej brygady; Wykreśla się ze spisów zmarły, Jenerał-major Jeneralnego Sztabu *Wronczenko*; — 7 Listopada, mianowani: Zostający przy Głównym Sztabie czynnej Armii do poruczeń szczególnych Jenerał-porucznik *Burhard*, Naczelnikiem 1 lekkiej dywizyi jazdy; Dowodzca lekkiej № 1 bateryi 1 Gwardyjskiej artylleryjskiej brygady Pułkownik *Filosofow*, Dowodzącym 1 Zborną rezerwową brygadą pieszej Gwardyjskiej artylleryi, z zachowaniem oraz dowodztwa bateryi; Dowodzca 2 brygady Artylleryi Gwardyi Jenerał-major *Masalski 1*, Naczelnikiem 5 artylleryjskiej dywizyi, na miejsce Jenerał-majora *Meyera*; Dywizyjny Kwatermistrz 5 lekkiej dywizyi jazdy Pułkownik Jeneralnego Sztabu *Barkowski*, Ober-Kwatermistrzem 5 korpusu piechoty; Podpułkownicy tegoż Sztabu: *Safonow*, Dejżurnym Sztab-Oficerem Zarządu Jenerał-Kwatermistrza Armii południowej, a Dywizyjny Kwatermistrz 2 dywizyi Kirysyerów *Szafoński*, Pełniącym obowiązki Ober-Kwatermistrza 1 korpusu piechoty;—9 Listopada, Fligel-adjutant J. C. Mości Pułkownik bataljonu Saperów Gwardyi *Dehn*, mianowany Dowodzcą Smoleńskiego pieszego pułku, z pozostaniem Fligel-adjutantem.

— Przez Rozkazy dzienne CESARSKIE w Wydziale służby Cywilnej, z dnia 23 Października, Radzca Kowieńskiego Rządu Gubernijalnego, Assesor Kollegialny *Kasprzycki*, mianowany Starszym Radzcą tegoż Rządu; Zatwierdzeni zostają na urzędach, obrani przez Szlachtę: Marszałek powiatu Lityńskiego, Sztabs-kapitan artylleryi *Zaleski* i Pośrednik polubownego rozgraniczenia ziem powiatu Newelskiego Sztabs-kapitan *Potrykowski*, na miejsce uwolnionego na własną prośbę od tego urzędu, Rejestratora Kolleg. *Rodziewicza;* Inspektor 1 Kijowskiego Gymnazyum, Radzca Kollegialny *Grenkow*, mianowany Dyrektorem tamecznego 2-go Gymnazyum i Szkół gubernii Kijowskiej; Zaliczony do Kodyfikacyjnej Kommisyi Królestwa Polskiego, Sekretarz Kollegijalny *Pawłowski*, przeniesiony zostaje na Nauczyciela (Преподаватель) w CESARSKIM Moskiewskim Uniwersytecie; — 24 Października, Za wysługę lat, podwyższeni zostają następni Urzędnicy gubernii Podolskiej do rang: Radzcy Kollegialnego, Urzędnik do poruczeń szczególnych przy jenerał-Gubernatorze Radzca Dworu *Gajworoński;* Radzcy Dworu, Sędzia powiatowy Bracławski, Assesor Kollegialny *Radomski;* Assesora Kollegialnego, Radzcy Honorowi: Urzędnik do poruczeń szczególnych przy Jenerał-Gubernatorze xiążę *Golicyn*, Chmielnicki Horodniczy *Pietrow*, Ziemski Sprawnik Bracławski *Kosterycki;* Strapczowie powiatów: Lityńskiego *Turski* i Kamienieckiego *Zwinogrodzki*, Assesor Uszyckiego Sądu powiatowego *Lubiński*, Akcyzowi Nadzorcy przy Izbie Skarbowej *Wywodowski* i w powiatach: Winnickim *Jachimowicz* i Lityńskim *Jordan*, i Pełniący obowiązki Mierniczego przy Izbie Dóbr Państwa *Misiurewicz;* — 25 Października, Sekretarz Mińskiej Izby Skarbowej, Assesor Kollegialny *Iwanow*,

mianowany pełniącym obowiązki Radzcy Wydziału popisowego (Ревизскаго) tejże Izby.

—

Reskrypt Cesarski,

na imię Głównodowodzącego Armiją Południową i siłami lądowemi i morskiemi, w Krymie znajdującemi się, Jenerał-Adjutanta Xięcia Gorczakowa.

Xiążę Michale, synu Dymitra. W czasie pobytu Mojego pośród Krymskiej Armii, z osobliwą przyjemnością znalazłem, że żołnierze w pułkach zachowali raźną, zadowoloną postawę, pomimo trudów niedouwierzenia, wycierpianych przez nich w obronie Sewastopola i że w wojskach bynajmniej się nie zmienił ten, we wszystkich częściach porządek, na którym spoczywa dobry ustroj Armii. Taki wzorowy stan wojsk wam powierzonych, świadczy o niezmordowanej staranności i pracach, za pomocą których jedynie mogliście ten skutek osiągnąć — a to w takim czasie, kiedy i myśli i działalność wasza skierowane były ku przeciw-walczeniu wrogom silnym, mężnym i nie szczędzącym żadnych ofiar. Skutkiem naturalnego położenia bronionej części Sewastopola, ustępując krok po kroku nieprzyjacielowi, wy, w przezornych widokach doświadczonego Wodza, zostawiliście mu tylko zwaliska, drogo okupione ceną krwi przelanej — i wyprowadziwszy wojska drogą, dotąd nie istnącą, znowuście gotowi spotkać wroga z tém męztwem, z jakiem zawsze pułki wasze prowadziliście do boju. Oddając wam zupełną sprawiedliwość za wasze zasługi, miło Mi powtórzyć tu szczerą wdzięczność, którą wynurzałem już wam osobiście. Proszę was, Xiążę, wierzyć niezmiennej Mojej ku wam łasce.

Na oryginale własną J. C. Mości ręką podpisano:

Szczerze was kochający

ALEXANDER.

Symferopol, 31 Października 1855 roku.

WIADOMOŚĆ Z KRYMU.

Jenerał-Adjutant Xiążę *Gorczakow* donosi z dnia 11 Listopada, o wpół do 4 po południu, że na Krymskim półwyspie dotąd nic godnego uwagi nie zaszło. W tych dniach wzięci do niewoli na naszych awanpostach francuzcy Pułkownik i Kapitan, którzy wyjeżdżali na rekonesans.

(Ruski Inwalid.)

Przeszło od tygodnia w Petersburgu następowały po sobie lekkie suche mrozy; Kanały ścinały się około brzegów, ale Newa była czysta. W nocy na 12 (24) b. m. wypadł znaczny śnieg i ustanowiła się pierwsza sanna; kanały też całkiem zamarzły, a 13 Listopada, w Niedzielę, o wpół do 3 po południu, przy mrozie przeszło 9 stopni Réaumura, Newa stanęła.

O CHOLERZE.

W *Petersburgu*, po 9 Listopada pozostało chorych 46 — w ciągu doby zachorow. 2 — wyzdr. 0 — umarło 1 — po 10 Listopada pozostało chorych 47.

W ciągu doby zachor. 3 — wyzdr. 7 — umarło 1 — po 11 Listopada pozostało chorych 42.

W ciągu doby zachor. 2 — wyzdr. 0 — umarło 3 — po 12 Listopada pozostało chorych 41.

W ciągu doby zachor. 5 — wyzdr. 0 — umarło 1 — po 13 Listopada pozostało chorych 45.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 5 (17) Listopada.

Bank Polski.

Z powodu zbliżającego się terminu: A. Wydawania w zamian za Talony nowych arkuszy kuponowych na lat 10, do Certyfikatów na Obligacye Cząstkowe lit. A. — B. Wydawania takichże arkuszy kuponowych do Certyfikatów na Obligacye Cząstkowe litera B.—C. Dołączania kuponów na lat 10, do Certyfikatów litera B, przeznaczonych do tego losowania w dniu 28 Listopada 1855 roku. Podaje do publicznej wiadomości:

1.) Że przyjmowanie Talonów tak od Certyfikatów litera A. jak i B. tudzież samych Certyfikatow B. losem w dniu 28 Listopada r. b. do uzyskania kuponów przeznaczonych, Kassa Banku uskuteczniać będzie, poczynając od 2 Stycznia 1856 roku, każdodziennie od godziny 9 do 1 rano, wyjąwszy święta i poniedziałki.

2.) Zgłaszający się po nowe arkusze kuponowe winien przedstawić oddzielną co do pierwszych, oddzielną co do drugich i oddzielną co do trzecich specyfikacyę, porządkiem numerów ułożoną, w ustępach po sto sztuk, tak aby każdy zaczynał się od najniższego a kończył na najwyższym, czytelnie, bez przekreśleń i skrobań, własnoręcznym podpisem, datą i numerem zamieszkania opatrzoną.

3.) Na złożone w ten sposób Talony, tudzież oryginalne Certyfikaty B; Kassa Banku wydawać będzie kwity tymczasowe, ważne do najbliższego poniedziałku, w którym to dniu wyłącznie, za zwrotem tych kwitów i własnoręcznem pokwitowaniem interessenta, nowe arkusze kuponów wydawane będą.

4.) Talony od Certyfikatów lit. A i B, każdy w szczególności ma być opatrzony czytelnym własnoręcznym podpisem lub stemplem składającego, oraz datą złożenia w Kassie Banku. Certyfikaty B z powodu, że mogą być przeznaczone do dalszych obrotów, nie powinny być podpisywane.

5.) Cała partya składana w jednym dniu, tak Talonów jak i Certyfikatów B, ma być ułożona porządkiem w paczkach, kolejnym numerem oznaczonych, odpowiadających najściślej ustępom konsygnacyi, o której w punkcie 2 mowa.

6.) Uszkodzone Talony i Certyfikaty B. mają być obłożone czystym papierem, nigdy zaś klejone, i powinny przedstawiać dokładnie główne cechy, to jest nienaruszone numera w Talonach, a zaś w Certyfikatach B, numer Seryi, Obligacyi i u dołu Certyfikatu, jak równie wszystkie podpisy i znaki wodne.

Uchybiający któremukolwiek z powyższych punktów zwróconą mieć będzie konsygnacyą razem z effektami, dla uporządkowania stosownie do niniejszego ogłoszenia i dopiero w dniu następnym będzie miał prawo przedstawić je powtornie Kassie Banku do przyjęcia.

Prezes, Rzeczywisty Radzca Stanu, B. *Niepokojczycki.*

Naczelnik Kancellaryi, Radzca Dworu *Łubkowski.*

(1.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NOWINY ZE WSCHODU.

KONSTANTYNOPOL, *5 Listopada. (Korrespondencya Gazety Indépendance Belge.)* Mówią od niejakiego czasu o powrócie do Stambułu Wielkiego Logotheta Aristarchi, pomawianego o sprzyjanie Rossyi, i który po wyjezdzie Xięcia Mienszikowa, na naleganie lorda Redcliffe, był wygnany i zamieszkał w Wenecyi.

«Smutne wypadki zaszły wczora wieczorem w Stambule. Oddawna już żołnierze kontyngensu Tunetańskiego, znani ze swego fanatyzmu, okazywali najbardziej nieprzyjaźne usposobienia dla francuzkich żołnierzy i w każdem zdarzeniu, kiedy byli w przemagającej sile, nie omieszkali wyrządzać im wszelakie przykrości i nawet obelgi. Kilka skarg o to było zaniesiono do poselstwa i do jenerała Larchey, jakoż Rząd zamyślał o wysłaniu tunetańczyków przy pierwszej zręczności, kiedy wczora, w skutek wszczętej kłótni, jeden z ich postów, w bliskości św. Zofii stojący, dał ognia do żołnierzy, przy lazarecie francuzkim w Uniwersytecie, zaciągających na wartę.

«Ci odpowiedzieli wystrzałami i Tunetanie uciekli, ale przybywszy do swych koszar namówili kilkuset towarzyszy i wróciwszy z niemi zaattakowali lazaret. Francuzi dzielnie się bronili, strzelano z obustron; dwaj strażnicy chorych byli zabici, dwaj urzędnicy i siedmiu żołnierze ranieni, dwaj inni urzędnicy niewiadomo gdzie się podzieli. Ze strony tunetanów było też niemało zabitych i rannych. Wszystkie szczegóły tej brzydkiej sprawy nie są zresztą wiadome.

«Za pierwszém doniesieniem znaczne siły tureckie i francuzkie zostały posłane na miejsce. Jenerał Pariset pośpieszył na czele kompanii, Jenerał Larchey oczekiwał w Poselstwie, czyli nie potrzeba będzie sprowadzić posiłki z obozu Maslak; nakoniec wszystkie najdzielniejsze środki zostały przedsięwzięte dla przywrócenia pokoju.

«Od wczora Tunetańczycy zamknięci są w swoich koszarach i pilnowani; za pierwszą możnością będą wyprawieni z miasta.»

Konstantynopol, 8 Listopada. (Telegraf.) Część flotty francuzkiej morza Czarnego weszła do zatoki Beikos.

— Okręt *Himalaya* przywiozł do Balaklawy 1,200 świeżych żołnierzy Sardyńskich.

— Depesza telegraficzna z Triestu, odebrana w Berlinie, pod datą ze Stambułu 5 Listopada, donosi, że ostatni oddział jazdy kontyngensu anglo-tureckiego, nagle odpłynął do Kaffy (Teodozyi.) — Do Stambułu przybyło 1,200 żołnierzy Legii cudzoziemskiej anglo-niemieckiej. *(P. P.)*

NIEMCY.

AUSTRYA. *Wiedeń, 14 Listopada.* Głównodowodzący armiją, zajmującą Xięztwa nad-Dunajskie, hrabia Coronini, przybył tu z Bucharestu.

— Gazeta urzędowa ogłasza Manifest Cesarski z dnia 5 Listopada o zawartym ze Stolicą Apostolską Konkordacie. Najważniejszém, jak wiadomo, tego aktu rozporządzeniem, jest zniesienie *Placetum Regium.* Od dnia ogłoszenia Konkordat staje się obowiązującym na całej przestrzeni Monarchii Austryackiej. Trybunały Biskupie do spraw małżeńskich będą ustanowione niezwłocznie; do czasu ich otwarcia obowiązują przepisy ogólnego Kodexu cywilnego.

— Wiadomości o powracaniu do zdrowia Arcyxięcia Ferdynanda Maxymiljana są jednakowo pomyślne.

PRUSSY. Dekretem Królewskim Izby Pruskiego Parlamentu zwołane są na 29 Listopada.

HANOWER. Król nadał order św. Jerzego JJ. KK. Wysokościom Xięciu Regentowi Badeńskiemu, Xięciu Następcy Wirtembergskiemu i Xięciu Fryderykowi Wirtembergskiemu.

SZWECYA.

Piszą ze Stockholmu, 4 Listopada, do Gazety Kolońskiej, że od swego powrotu z missyi do Paryża, baron Bonde, który dotąd był uważany «jako prawa ręka Króla» wyraźnie z łaski wypadł. Twierdzą że przekroczył swe instrukcye i że w poufnej z Cesarzem Francuzów rozmowie, uczynił nadzieję przystąpienia Szwecyi na przyszłą wiosnę do sojuszu, w skutek czego był posłany do Stockholmu jenerał Canrobert, przez co Dwor Szwedzki znajduje się w największych trudnościach.

— Podług listów z Hamburga, urodzaj tegoroczny w Szwecyi był mniej niż mierny, a mimo to znaczne ilości zboża wywożone są za granicę.

— Korrespondent gazety *Indépendance Belge*, po opisaniu, w liście z dnia 8 Listopada szczegółów przyjęcia jenerała Canrobert przez Króla Oskara, wyznaje, że ani on, ani nikt nic nie wie o prawdziwym celu posłannictwa jenerała. To tylko pewna, że dotąd nie było między nim a Ministrem Spraw Zagranicznych żadnej dyplomatycznej narady. Twierdzą nawet że jenerał nie ma innego polecenia, prócz wymiany między Cesarzem i Królem wzajemnych zapewnień przyjaźni i życzliwości.

— Podług gazety Hamburgskiej *Börsenhalle* Rząd Szwedzki stanowczo i ostatecznie oświadczył, iż zachowa ścisłą neutralność.

NOWINY Z BALTYKU. *Hamburg, 15 Listopada.* (Telegraf.) Dowodzca naczelny flotty Brytańskiej na Baltyku, Admirał Dundas, przybył z całym swym sztabem do Kiel, na okręcie *Duke of Wellington.* Admirał i towarzyszący mu oficerowie wracają do Anglii.

Hamburg, 16 Listopada. (Telegraf.) Eskadra francuzka pod dowodztwem Admirała Penaud przybyła z morza Baltyckiego do Kiel, w powrocie do Francyi.

— Piszą ze Stockholmu do *Börsenhalle*, że korwetta parowa angielska *the Harrier*, przybyła 8 tegoż m. do Tratbalvet pod Waxholm (fortecy przed Stockholmem), odpłynęła ztamtąd 16 Listopada dla pilnowania w Sandham, stojącego tam na kotwicy okrętu Amerykańskiego, który jak mówią, ładowny jest pistoletami-rewolwersami, przeznaczonemi dla Rossyi.

*

— Podług korrespondencyi gazety Hamburgskiej statek parowy wojenny francuzki *le Petrell*, który wchodził do portu Norwegskiego Christiansand dla ratowania zapędzonych tam przez burzę, szalup kanonjerskich, odpłynąwszy ztamtąd, rozbił się pod Oxo; ekwipaż uratowany.

(*G. P.*)

ANGLIJA.

LONDYN, *14 Listopada.* Dekretem Królowej nadany został jenerał-porucznikowi Sirowi W. Codrington, stopień jenerała w Krymie i Turcyi.

Morning Chronicle mocno attakuje mianowanie sira Codringtona na Wodza Naczelnego, przez co ten młody jenerał postawiony jest wyżej od starszych i zasłużeńszych dowodzców.

— Ostatnia poczta z Krymu przyniosła wiadomość o zupełnem zburzeniu przez anglików doków w Krymie. Ten akt wandalizmu brytańskiego miał być dziś dokonany. Gazeta *Nord* traktuje ten czyn jako prawdziwe barbarzyństwo; zresztą dowodzi to że sprzymierzeńcy nie mają zamiaru pozostania w Krymie.

— Podług *Morning Post* milicye angielskie mają być uorganizowane na stałą stopę i z nich to będą się rekrutowały pułki armii, a zarazem w nich kształcić się mają nowi rekruci.

— Świeżo utworzony dla lazaretów armii wschodnio-angielskiej Sztab służby zdrowia, odpłynął wczora z Southompton.

— Z powodu meetingu, który przedwczora odbył się w Londynie na rzecz wychodzców politycznych, *Times* wystąpił z mocnym artykułem, w którym protestuje przeciw podobnym zgromadzeniom, których Konstytucya Anglii nie powinnaby cierpieć, i które muszą ściągnąć słuszne domagania się ze strony Cesarza Francuzów.

Morning Advertiser odpowiada własnemi słowami gazety *Times*, wydrukowanemi w Sierpniu 1852 jak następuje:

«Taki człowiek jak Ludwik Napoleon Bonaparte *nie jest sędzią ważności żadnych umów;* odrzucamy go; dla niego ugody społeczeńskie nie istnieją i radujemy się, że *nasza sławna Konstytucya, jest zaszczycona jego nienawiścią i uświęcona jego obawą.*»

(*J. de S.-P.*)

FRANCYA.

PARYŻ, *15 Listopada.* Dziś, na zamknięcie Wystawy, będzie miało miejsce w pałacu tejże, rozdawanie nagrod przez Cesarza. Gdy liczba wystawujących, którzy odebrali nagrody wynosi 12,000 osób, przeto Cesarz rozda tylko ordery i wielkie medale.

— Monitor dzisiejszy ogłasza mianowania kawalerami Legii Honorowej wszystkich tak francuzów, jak cudzoziemców, którzy składali sąd Przysięgłych Wystawy powszechnej.

Xiążę Napoleon, na uroczystem zgromadzeniu wczora wieczorem, oświadczył w imieniu Cesarza Członkom sądu przysięgłych, oraz komisarzom i delegowanym od Rządów cudzoziemskich, podziękowanie i zawiadomił ich o otrzymanych nagrodach.

Dekret Cesarski przedłuża trwanie Wystawy do 30 Listopada.

— Hrabia Walewski podpisał wczora w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, z P. Hubner, Posłem Austryackim, Ugodę o wzajemném wydawaniu sobie przez Rządy obu krajów przestępców kryminalnych. Jest to pierwszy akt tego rodzaju, zawarty między Francyą i Austryą.

— Wczora J. K. Wysokość Xiążę Cambridge przybył do Paryża w towarzystwie dwóch oficerów przy nim zostających, pułkowników Macdonald i Tyrnatt.

— Korrespondencya Nowej Gazety Pruskiej z pewnością utrzymuje, że nowo-mianowany Posłem w Neapolu baron Brennier ma polecenie układania się o zawarcie przymierza między Królestwem Obu Sycylij i Mocarstwami Zachodniemi. Korrespondent przypomina, że ten sam P. Brennier przygotował, przed dwoma laty, obecne przymierze Sardynii z temiż Mocarstwy.

— Konsul francuzki w Boston urzędowie zapowiedział władzom Stanów Zjednoczonych, że nabycie przez kupno, na rzecz Stanów, jakichbądź statków lub okrętów rossyjskich, nastąpione od czasu wszczęcia wojny, będzie uznane za nieważne przez Rząd Francuzki.

Paryż, 16 Listopada. Rozdawanie nagród z powodu Wystawy powszechnej płodów Przemysłu i Sztuki w Paryżu, miało miejsce z całą uroczystością i wspaniałością, jaką zapowiadały ogromne, od dwóch tygodni czynione przygotowania. Jakkolwiek miała to być uroczystość czysto przemysłowa i artystyczna, przybrała jednak charakter polityczny z mowy mianej przez Cesarza.

W tej mowie wiele się rozprawia o wojnie, a więcej jeszcze o pokoju, tyle potrzebnym do rozwoju przemysłu i sztuki, ale trudno jest powiedzieć czy mowa ta bardziej jest wojowniczą, czy do pokoju zmierzającą lub na odwrot. Sama Bursa, zazwyczaj tak skora do tłumaczenia najmniejszych czynów, najmniej wyraźnie wyrzeczonych słów przez osoby polityczne, a tym więcej przez Cesarza, Bursa ta, mówimy, dowiodła tą razą swej niepewności prawdziwego dążenia mowy Cesarskiej, nie uległszy żadnej zmianie. Kursa pozostały te same, jakie były wiliją.

A wszakże, w przemówieniu swojém do wystawujących, Cesarz wyraznie oświadcza, iż pragnie, niemniej od nich samych, pokoju prędkiego i trwałego; ale nic nie pokazuje, iżby w jego umyśle, to żądanie bliskiém było ziszczenia. Oto jak się wyraził:

«Jednak, przy oglądaniu tyle dziwów, roztoczonych przed naszemi oczami, pierwszém uczuciem jakie się w nas obudza, jest pragnienie pokoju. Albowiem sam tylko pokój może rozwinąć te znakomite płody rozumu ludzkiego. Powinniście więc wszyscy wraz ze mną życzyć, iżby ten pokój był skorym i trwałym.

«Ale, żeby być trwałym, powinien on jasno rozstrzygać kwestyą, dla której wojna wszczęta została. Żeby mógł prędko nastąpić, trzeba iżby Europa się oświadczyła: gdyż, bez nacisku opinii powszechnej, walka między wielkiemi Mocar-

stwy grozi długiem trwaniem, kiedy przeciwnie, jeżeli Europa wyrzecze: kto ma, a kto nie ma słuszności, będzie to wielkim krokiem ku rozwiązaniu.»

i dalej:

«Powiedzcie ziomkom waszym, gdy wrócicie do waszych krajów, że jeżeli chcą pokoju, trzeba iżby przynajmniej otwarcie okazywali swoje uczucie za nami lub przeciw nam, bo wśród tej wielkiej europejskiej walki, obojętność złą jest rachubą a milczenie błędem.»

Co do samego obrzędu, ze 12,000 rozdanych nagrod; główniejsze przypadły na płody przemysłu, w ilości 161 orderów, 112 wielkich medalów, 252 medalów; a na płody Sztuki w ilości 40 orderów i 16 medalów.

— Wystawa przedłużona została do końca Listopada z powodu, że kilka osób z panujących Rodzin zapowiedziało swoje przybycie do Paryża dla jej oglądania.

— Korrespondencya z Paryża do Gazety Powszechnej Augsburskiej donosi o pogłosce, że Ludwik Napoleon zamyśla urządzić kwestyą Włoską w taki sposób, iżby, za pewném wynagrodzeniem, wszystkie małe Xięztwa, jako Parma, Modena, i t. d. mogły wsięknąć w większe Państwa. Dano już do zrozumienia Xiężnie Parmy, siostrze Hrabi de Chambord, iż byłoby zgodném z jej interessem, iżby oddała wizytę Cesarzowej Eugenii.

— Jenerał Campbell przybył do Marsylii ze Wschodu.

— Od niejakiego czasu zajmują się tu jedną okolicznością, mającą związek z kwestyą Wschodnią. Wiadomo że w Turcyi znajduje się do 200,000 katolików, powiększej części Ormian. Z nich to składa się znany zakon Mechitaristów, którzy w roku 1846 założyli w Paryżu Seminarium. Duchowni w niém ukształceni przybywali do Konstantynopolu lub udawali się do Małej Azyi, gdzie naturalnie rozkrzewiali wpływ Francyi. Znaleziono to zapewna niewłaściwém, i Papież rozkazał przenieść Seminarium do Rzymu. Zkąd wyszedł ten cios, niewiadomo, ale sądzą że i tu działa lord Redeliffe, dla osłabienia wpływu Francyi na Wschodzie. Mechitariści gotują się do wykonania rozkazu, wszakże zanieśli do Ojca św. prośbę o pozostawienie ich w Paryżu

(J. de S.-P.)

WŁOCHY.

SARDYNIJA. Piszą z Turynu do Nowej Gazety Pruskiej, że obok kwestyi klasztornej daje się widzieć nowego rodzaju poruszenie w zakresie religijnym, którego ognisko jest w Sabaudyi i w Piemoncie właściwym. Poruszenie to zwolennicy usiłują podsycać za pomocą mnóstwa broszur rozrzucanych pomiędzy ludem. Chodzi nie o co innego, jak o utworzenie narodowego Sardyńskiego kościoła, oderwanego od Rzymu. Główne dogmata katolickie, z nieznacznemi modyfikacyami, będą uchowane; Kościoł ma być całkiem oddzielony od Stanu, a dla rozstrzygania wynikających kwestyj duchownych, byłby ustanowiony rodzaj Synodu. Uderzające jest podobieństwo tej nowej reformy z tak nazwanym neokatolicyzmem niemieckim. *(J. de S.-P.)*

GRECYA.

ATENY, *2 Listopada.* (Korrespondencye gazet: Nowej Pruskiej i Augsburskiej). «Poseł Grecki w Londynie, P. Trikupis, nowomianowany Ministrem Spraw Zagranicznych, spodziewany jest do Aten w przyszłym tygodniu. — Jedna gazeta wychodząca w Syra, pod wpływem Biskupa Katolickiego Monsignora Alberti, rezydującego w tém mieście, donosi, że klasztor Lazaristów będzie niezwłocznie założony w Atenach, coby było ważnym wypadkiem, znamionującym zamiar Francyi rozszerzenia wpływu swego po całym Wschodzie.—Poseł Amerykański w missyi nadzwyczajnej, P. Prior tu przybył, a za nim weszły do portu jedna fregata i jeden wielki statek parowy wojenny Stanów Zjednoczonych. Poseł został zalecony Ministrowi Rossyjskiemu, P. Persyani, z którym utrzymuje przyjaźne stosunki. Przedmiot missyi P. Prior nie jest jeszcze wiadomy i daje powod do najrozmaitszych domysłów. Korrespondent gazety Augsburskiej pisze, że flotylla towarzysząca Panu Prior liczy 4 fregaty i 3 statki parowe wojenne i dodaje, że te siły opuszczą 4 Listopada port Pyrei i udadzą się do Smyrny i Konstantynopola, zkąd uczynią wycieczkę do Sewastopola. *(P. P.)*

AMERYKA.

MEXYK. Wiadomości z Mexyku odebrane w New-York przez telegraf, przed odejściem na morze ostatniej poczty Amerykańskiej donoszą, że jenerał Alvarez nie przyjął dla podeszłego wieku i słabości zdrowia, Prezydencyi, która była mu ofiarowana przez konwencyą w Cuernavaca; w skutek tego wodze Rządu przeszły w ręce jenerała Comonfort. Wybor ten zdaje się być bardzo stosownym i przedstawia rękojmie trwałości. *(J. de S.-P.)*

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

PRUSSY. 17 Listopada wpół do 11 rano, J. K. Wysokość Wielki Xiążę Hessen-Darmstadtski przybył drogą żelazną do Berlina, powitany na stacyi przez jenerała Wrangel, naczelnie dowódzącego w Marchiach, Komendanta, jenerała Schlichting i Posła Hesskiego hrabię Görtz. Wprędce potém przybył Król Jmć z Sans-Souci i odjechał ze swym dostójnym Gościem do zamku Charlottenburg, gdzie Wielki Xiążę spędzi czas swego pobytu na Dworze Pruskim.

— *Nord* odebrał z Berlina, z dnia 16 Listopada list następującej treści:

«Między publicznością naszego miasta pomimo usiłowań dla zachowania tajemnicy, zaczyna krążyć powieść, mająca mieć wprędce wielki rozgłos; nie jest zbyt przedwczesnem dziś o tém pisać, kiedy jutro może historya ta będzie w gazetach.

Chodzi o skradzenie ważnych depeszy, adressowanych do osób najbliższych osoby Królewskiej, na korzyść jednego z poselstw zagranicznych. Te osoby są P. von Gerlach, Jenerał-adjutant J. K. Mości i P. von Niebuhr Sekretarz Gabinetowy. Ci dygnitarze, mieli kamerdynerami, ludzi zdawna za-

służonych, w których zupełne pokładali zaufanie. Szczególniej pokojowiec P. Gerlach, dawny wojskowy, był człowiekiem niepoślakowanych obyczajów, oddanym swojemu panu i obdarzonym fizyonomiją wzbudzającą zaufanie.

Cóżkolwiek bądź, ci dwaj służący, przekupieni przez agentów pewnego Poselstwa, udzielali im od niejakiego czasu kopije listów i depeszy, przesyłanych ich panom.

Służący zostali aresztowani i oddani pod sąd na oskarżenie o zdradę Stanu. Process ten wyświeci szczegóły tej intrygi, która przypomina dawne czasy, a której główne sprężyny dotąd skrywają się w cieniu.»

— Trybunał Kryminalny Berliński odsądził świeżo process, który sprawił niemałe wrażenie. Jeden z najbogatszych starozakonnych negocyantów Berlińskich L. Meyer, powołany był przed sąd pod oskarżeniem przekupowania urzędników przy telegrafach i otrzymywania, za ich pomocą, najważniejszych nowin handlowych, na kilka godzin przed przesłaniem ich dokąd, z prawa należy. Dwaj bracia Reichenheim byli pośrednikami między Meyer'em i urzędnikami telegrafów, dopokąd ci ostatni nie zostali schwytani na uczynku. Najznakomitsi bankierowie Berlińscy występowali jako świadkowie w tym processie, który ściągał codziennie tłumną publiczność. L. Meyer i wszyscy jego spółoskarżeni, (prócz jednego), zostali uznani za winnych i skazani na więzienie od 1 do 3 lat i na zawieszenie praw cywilnych od 1 do 5 lat.

Twierdzą, że z powodu tej gorszącej sprawy, całe Biuro telegraficzne będzie zreorganizowane, dla zapobieżenia w przyszłości ponowieniu się podobnych wypadków

LONDYN, *16 Listopada.* Umarł lord Truro, mając 73 lata wieku. W roku 1817 wszedł był do Palestry Londyńskiej, w 1824 był mianowany Adwokatem (Advocate), a w 1841 Instygatorem (Sollicitor) Korony. W 1846 mianowany po sirze Tindal Prezesem Trybunału spraw potocznych (Common pleas) a w 1850 wyniesiony na godność lorda i para z tytułem barona Truro of Bowes i mianowany Lordem Wielkim Kanclerzem.

PARYŻ, *17 Listopada.* Nateraz organizują dragonów i kirysyerów gwardyi Cesarskiej; niewiadomo jeszcze jakie inne bronie będą w tym korpusie reprezentowane.

NOWINY ZE WSCHODU. Xiążę Newcastle, zwiedziwszy Suchum-Kale, Batum i oboz Omera-paszy wrócił 1 Listopada z Trebizondy do Stambułu.

— Według wiadomości z dnia 9 Listopada, okręty Amerykańskie, które były zawinęły do Aten, wyszły ztamtąd.

—

DOPISEK.

(Z wczorajszej poczty.)

PARYŻ, *18 Listopada.* Dziś w Monitorze umieszczony jest list z Turynu z wiadomością, że Król Sardyński wyjedzie 20 Listopada z Turynu i przybędzie do Marsylii 22 tegoż m. nazajutrz, 23, J. K. Mość przenocuje w Łyonie i tegoż dnia przyjedzie do Paryża.

Paryż, 19 Listopada. W dzisiejszym Monitorze czytamy depeszę jenerała Pélissier z dnia 16 Listopada, donoszącą, że 15 Listopada, w jednym artylleryjskim parku Krymskiej sprzymierzonej armii, nastąpił wybuch, w skutek którego wyleciały na powietrze trzy magazyny, ze 30,000 kilogrammów (około 1875 pudów) prochu i 600,000 nabojów karabinowych. Francuzów jest 30 zabitych i 100 ranionych; strata anglików nie mniejsza być musi. Przyczyna wybuchu nie wiadoma.

LONDYN, *19 Listopada.* P. Lubouchère, były członek Ministerstwa za prezydencyi lorda Russell, zgodził się przyjąć portfel Ministerstwa Osad.

BERLIN. Wyrok skazujący bankiera Meyera na półtrzecia roku więzienia i na zawieszenie używania praw stanu przez trzy lata, sprawił powszechne wrażenie.

MADRYT, *16 Listopada.* Przywodzcy Karlistowscy Marsal, Maas i Pons zostali rozstrzelani w Xerone.—Ministrowie udzielili dziś kortezom, wiadomości otrzymane z Saragossy. Wojska Królowej zajęły główniejsze punkta w mieście. Milicya, która miała udział w ostatnich wypadkach została rozbrojona. Miasto spokojne; Władza żadnych nie uczyniła ustępstw. *(P. P.)*

Ogłoszenia od Rządzącego Senatu.

Do Rządzącego Senatu przeniesiona została na zdanie Kommisyi prośb, w ciągu zeszłego Października, sprawa:

Obywatela gub. Kowieńskiej, Rejestratora Kolleg. Lucyana *Krzykowskiego*, o pretensyach miasta Kowna do byłego Burmistrza *Wilenguta*.

—

W Ogólném Zgromadzeniu trzech pierwszych i Heroldyjnego Departamentów wysłuchane sprawy:

7 Października, o akcyzie od wódki dostarczonej przez Rejestratora Kollegialnego *Chęcińskiego*, dla flotty Czarnomorskiej.

11 Października, wdowy urzędnika 9 klassy *Palczewskiej*, o wynagrodzenie z rzeczy wprowadzenia akcyzy w majątku Skarbowym Russoty, przez nię dzierżawionym w Grodzieńskiej gubernii. *(Ogłosz. Senatu 7 Listopada 1855.)*

—

Na Konsultacyą weszła i do wysłuchania na 12 Listopada naznaczona sprawa:

O nieprawném posiadaniu przez szlachtę *Kulikowskich*, *Kruszyńskich* i cudzoziemca *Kruszyńskiego*, osiedlonych majątków. *(Ogł. Sen. 10 Listopada 1855.)*

Печатать позволяется С.-Петербургъ, 14 Ноября 1855 года. *Цензоръ П. Ахматовъ.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.